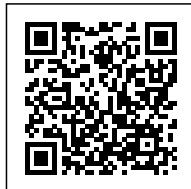

HIỂU VỀ XÁ LỢI

Xá lợi là phần còn lại sau khi viên tịch hoặc hỏa táng hoặc địa táng hoặc thiên táng. Công năng đặc dị khổ luyện tạo một từ trường cảm ứng khi người chiêm bái có nhân duyên chiêm bái. Có niềm tin thì có linh ứng, nếu không thì chỉ là vật chất bình thường.

Tác giả: **Minh Mẫn**

Từ lâu chúng ta nghe nói nhiều về **xá lợi**, trong đó **xá lợi** Phật và chư thánh Tăng với lòng sùng tín. Tuy nhiên vấn đề hiểu không đúng khi thấy một số rất ít người thường khi hỏa thiêu cũng có xá lợi, từ đó sinh hoài nghi và mất niềm tin.

Trước nhất nói về **xá lợi** của Phật và chư thánh Tăng, ta thường nói là ngọc **xá lợi**. Xá lợi phiên âm từ Hán ngữ là xá lợi, nguồn gốc từ chữ sarira, có nghĩa là những hạt cứng sau khi hỏa thiêu.

Đặc tính của ngọc **xá lợi**, sau khi trà tỳ, đức Phật có 84 ngàn viên ngọc **xá lợi** nhiều màu sắc rực rỡ, chia làm 8 nước để thờ, ngoài ra dòng tộc hoàng đế Tịnh Phạn cũng có một phần, lưu giữ đến các thế hệ nhiều đời hiện nay.

Theo truyền thuyết, sau Phật nhập diệt một ngàn năm đầu thời kỳ chính pháp tồn tại, ngọc **xá lợi** lưu truyền khắp thế gian xem như Phật hiện tiền, hỗ trợ năng lực cho các thánh Tăng thuận lợi hành đạo. Qua một ngàn năm thứ hai là thời kỳ tượng pháp, Phật giáo giảm suy về đạo lực, ngọc **xá lợi** vẫn tồn tại nhưng ít được lưu bố. Thời kỳ thứ ba, một ngàn năm sau trở đi, gọi là mạt pháp, Phật giáo chỉ còn về hình thức, những chân Tăng rất ít và thường ẩn tu, quần chúng chỉ còn niềm tin Tam bảo vào hình thức biểu tượng, từ đây về sau, ngọc Phật sẽ ẩn tàng dần dần.

Hình ảnh xá lợi. Ảnh: St

Một số ngọc xá lợi lưu xuất là một hiện tượng để làm điểm tựa niềm tin khi Phật và thánh Tăng không còn trụ thế. Ngọc lưu xuất hiện nay không phải là ngọc xá lợi nguyên thủy, nhưng vẫn mầu nhiệm khi đức tin chuyên nhất. Ngọc xá lợi lưu xuất nhiều nhất tại Myanma, Thái, Srilanka, Singapore, Trung Quốc... mới đây năm 2023 đại sư Tinh Vân ở Trung Hoa sau khi trà tỳ để lại vô số **xá lợi** đủ màu sáng đẹp. Người tôn thờ phải tinh tấn, hành trì miên mật, tâm thanh tịnh, từ bi, thân khẩu không ra ngoài đạo đức...

Xá lợi không chỉ là những hạt cứng nhiều màu sắc mà còn những phần khác của thân thể sau khi trà tỳ vẫn không cháy được. Ví dụ quả tim của bồ tát Quảng Đức, lưỡi của một vị chuyên trì tụng Pháp Hoa, sọ của cố HT.Trí Quang, và còn nhiều vị không tiện nêu tên. Trên thế giới, nhất là các sư Nam tông, sư Tây Tạng... sau khi hỏa táng luôn lưu xá lợi. Việt Nam từ xưa đến nay vẫn có nhiều vị lưu lại xá lợi, gần đây nhất là Hòa thượng Tuệ Sỹ.

Vậy **xá lợi** đó nguyên do đâu mà có? Khoa học chưa giải thích được, một số cho là bị bệnh chích thuốc hoặc do ăn uống: “Những nhà sư hay nhà tu hành trong sinh hoạt hàng ngày sử dụng đồ chay, chứa nhiều chất xơ và chất khoáng. Điều này đã khiến quá trình tiêu hóa dễ

dàng hấp thụ các muối phốt phát và cacbonat tích lũy dần trong cơ thể tạo thành xá lợi. Tuy nhiên, giả thuyết này vẫn không hoàn toàn thuyết phục vì có rất nhiều người trong đời sống là người ăn thuần chay, nhưng cơ thể họ vẫn không thể tạo thành xá lợi sau khi hỏa táng. Một giả thuyết khác được một số nhà khoa học đưa ra thì việc xá lợi hình thành là dấu hiệu của bệnh lý, sỏi thận sỏi mật... Tuy nhiên, giả thiết này lại hoàn toàn không thuyết phục khi có rất nhiều người mắc bệnh nhưng không một ai có xá lợi, ngược lại những vị cao tăng tu hành có xá lợi thì lại không hề mắc phải những bệnh lý trên”.

Cảm nhận bằng trực giác khi chiêm bái xá lợi: “Trong lần đầu tiên tham quan xá lợi Phật giáo ở chùa Gyuto tại Minneapolis, Hoa Kỳ. Tiến sĩ y khoa Hoa Kỳ – bà Nisha J. Manek cho biết cảm nhận của mình về năng lượng của những viên xá lợi có ở đây. Mặc dù bà không phải là một tín đồ của Phật giáo.

Khi vào ngôi chùa, tôi lập tức cảm thấy một trạng thái nhận thức mãnh liệt; hay sự Hiện diện. Như thể chính đức Phật đang có mặt. Trạng thái đó là không thể diễn tả bằng ngôn ngữ; rộng lớn và sâu sắc; nó yên bình một cách kỳ lạ, giống như một tảng đá.

Có một sự tĩnh lặng và một trạng thái bình hòa dường như vô hạn. Với tôi , bản chất của thời gian không còn tồn tại. Tâm trí tôi trở nên yên tĩnh hơn... Tôi cảm thấy một nguồn năng lượng tinh tế rất rõ ràng tỏa ra từ di vật này hướng đến trung tâm trái tim tôi... Không có thứ gì tương tự như vậy trong các trải nghiệm thông thường”.

Ngọc **xá lợi** Phật có một năng lượng đặc biệt tạo nên sóng từ đối với ai có duyên khi chiêm bái. Ngọc Phật có thể biến dạng, thay đổi sắc màu, phát quang, tồn tại hoặc biến mất đối với tâm người đến xem.

Riêng những vị chân Tăng, và một số ít những người bình thường xá lợi không có những đặc tính như vậy. Một số tín đồ vẫn có **xá lợi**. Bác sỹ Trần Đoàn ở chùa Hoa Nghiêm Virginia Washington D.C viên tịch đã lưu lại xá lợi.

Như vậy lưu lại xá lợi không biểu trưng cho sự chứng đắc tâm linh, nhưng các bậc tâm linh thanh tịnh luôn có xá lợi. Dù một cư sỹ với đức tin vững mạnh, có đời sống thanh tịnh từ thân đến tâm, tính tình thuần hậu, nhất là tinh tủy không để thất thoát, với nguồn nhiệt hàng ngàn độ khi hỏa táng, tinh tủy kết tinh thành xá lợi. Có những vị chỉ chôn, nhập tháp vẫn lưu xá lợi toàn thân, đó là Hòa thượng Minh Đức, Nghĩa Hành, Quảng Ngãi sau 26 năm an táng thân vẫn còn nguyên. Nhiều thế kỷ trước, chùa Đậu ngoài Bắc vẫn còn lưu lại nhục thân của 2 vị thiền sư. Lục tổ Huệ Năng trên sáu thế kỷ cũng tồn tại nhục thân. Thế giới có nhiều vị thiền sư sau khi viên tịch thân thể không tan rã, hôi thối, để vào lồng kính cho tín đồ chiêm bái. Tất cả đều gọi là xá lợi toàn thân. Lưu lại xá lợi toàn thân do công năng tu tập, dùng lửa tam muội đốt khô nội tạng, xử lý mọi vi khuẩn. Lửa tam muội cũng làm khô thân xác để không con trùng nào xâm hại.

Tóm lại, xá lợi là phần còn lại sau khi viên tịch hoặc hỏa táng hoặc địa táng hoặc thiên táng. Công năng đặc dị khổ luyện tạo một từ trường cảm ứng khi người chiêm bái có nhân duyên chiêm bái. Có niềm tin thì có linh ứng, nếu không thì chỉ là vật chất bình thường. Khi hiểu như

vậy thì không có gì phải mất niềm tin đối với những người cư sỹ hỏa táng vẫn có xá lợi.

Tác giả: **Minh Mẫn**

<https://tapchinghiencuuphathoc.vn/nhung-huyen-thoai-ve-ngoc-xa-loi.html>

Chú thích: Bài viết thể hiện góc nhìn riêng, cách hành văn và các lập luận của tác giả **Minh Mẫn**